Burgemeester en wethouders
Postadres Postbus 16200, 3500 CE Utrecht
Telefoon 14 030
www.utrecht.nl

Gemeente Utrecht

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	B. de Jong	**Datum**	5 juli 2022
Doorkiesnummer	14030	**Kenmerk**	10240714
E-mail	b.de.jong@utrecht.nl	**Onderwerp**	Afzien van deelname experiment gesloten coffeeshopketen
Bijlage(n)	-	**Beleidsveld**	Drugs

Geachte leden van de raad,

In het regeerakkoord 2021 – 2025 werd aangekondigd dat het experiment gesloten coffeeshopketen zou worden uitgebreid met een grote stad. Voor de gemeente Utrecht was dit aanleiding om belangstelling voor deelname aan het experiment kenbaar te maken. Het experiment wil komen tot een gesloten keten van gereguleerde teelt tot en met verkoop als manier om te komen tot het verbeteren van voorlichting en preventie, het verminderen van gezondheidsschade door cannabisgebruik, en het verminderen van overlast en drugscriminaliteit. Of, en in welke mate hiervan sprake kan zijn via een gesloten keten, moet blijken uit de uitkomsten van het onderzoek.

De gemeente is sinds jaar en dag voorstander van regulering van cannabis. Aanvankelijk concentreerde de aandacht zich op een experiment met een social cannabisclub, ofwel een gesloten keten waarbij er cannabis geteeld wordt voor leden van deze vereniging. In het advies van de commissie Knottnerus over de gesloten coffeeshopketen werd er negatief geadviseerd over deze vorm. In plaats daarvan werd gekozen voor een gesloten keten met de coffeeshop als verkooppunt. In 2019 had de gemeente Utrecht zich voor dit experiment aangemeld, maar werd niet geselecteerd omdat niet alle coffeeshops wilden deelnemen. Dit was een voorwaarde.

Draagvlak bij uw raad voor deelname aan het experiment is er nog steeds. Daarom heeft u ons via motie 496 *Deelnemen aan het wietexperiment*, opgedragen om in gesprek te treden met het Rijk over de voorwaarden waaronder Utrecht als grote stad aan kan sluiten bij het landelijke wietexperiment en, om de raad via een raadsvoorstel te laten besluiten over uiteindelijke deelname. In de gesprekken met het Rijk, zowel ambtelijk als bestuurlijk, is er de afgelopen maanden intensief overlegd over de voorwaarden waaronder Utrecht als elfde gemeente zou kunnen deelnemen. In de voorbereiding op de gesprekken met het Rijk hebben wij meerdere malen overlegd met coffeeshophouders. Ook is er persoonlijk contact geweest met de coffeeshophouders om te horen waar hun vragen en zorgen zitten, onder welke voorwaarden er wel deelgenomen zou kunnen worden aan het experiment, en of zij alternatieven zagen.

Concreet zijn de volgende zorgen en voorwaarden voor deelname besproken met het Rijk en de coffeeshophouders:

1. De noodzaak van deelname van alle coffeeshops;

2. De verkoop van eigen producten naast de via het Rijk geleverde cannabis (het Utrechtse experiment);

3. Een experiment met een *social cannabisclub* waarvoor al een reservering is in het huidige beleid;

4. Vormen van financiële garantstelling voor het mogelijke ondernemersrisico;

5 Later instromen van de gemeente Utrecht, na bijvoorbeeld een jaar, als de eerste kinderziektes zijn overwonnen.

De eerste drie opties bleken bijzonder moeilijk zonder ingrijpende wettelijke aanpassingen. De mogelijkheid van een garantstelling is verkend maar bleek een onbegaanbare weg, zowel vanuit precedentwerking als vanuit principiële bezwaren. Resteerde de vijfde optie: in de verkenning daarvan zag een aantal coffeeshophouders voldoende ruimte om deel te willen nemen. Het zou zekerheid bieden, omdat de 'kinderziektes' overwonnen waren en vertrouwen bieden over voldoende cannabis van voldoende kwaliteit en tegen een concurrerende prijs. Bovendien zou er meer tijd zijn voor de coffeeshops om zich voor te bereiden. Voor een meerderheid van de coffeeshophouders bood dit echter niet voldoende garanties, zoals wederom bleek uit het overleg van 30 juni jongstleden. Net als de gemeente zijn de coffeeshophouders voorstander van legalisering, maar wachten zij -gezien hun huidige vragen, onzekerheden over de uitvoeringspraktijk, en deels ook uit kritiek op de experimentele opzet- liever af wat de resultaten zijn van het experiment in de andere gemeenten. Ook zagen zij een risico op het ontstaan van een parallelle markt met openbare ordeoverlast tot gevolg.

Van de ministeries (J&V en VWS) ontvingen wij op 9 mei een brief dat geïnteresseerde gemeenten met ten minste 100.000 inwoners voor 8 juli 2022 uitsluitsel dienden te bieden over eventuele deelname aan het experiment. Dit heeft zaken in een stroomversnelling gebracht. In gesprekken met het Rijk hadden wij al in een eerder stadium aangegeven dat de gemeente tot en met Q3 2022 nodig had om met de coffeeshophouders en via besluitvorming in uw raad tot een afweging te komen.

Voor het college leidt dit tot de conclusie dat het ontbreekt aan voldoende draagvlak bij coffeeshophouders om belangstelling kenbaar te maken. Nu dit draagvlak ontbreekt, hebben wij besloten om, ondanks interesse vanuit het college en de raad, ons niet aan te melden voor het landelijk experiment gesloten coffeeshopketen. Wel blijven wij met het Rijk in gesprek over ruimte voor regulering en andere innovaties in het landelijk drugsbeleid.

In de verwachting u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

de secretaris, de burgemeester,